

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: Střední odborná škola stavební Karlovy Vary

Sabinovo náměstí 16, 360 09 Karlovy Vary

Autor: MIROSLAV MAJCHER

Název materiálu: VY_32_INOVACE_18_KLASIFIKACE OCHRAN_E2-3

Číslo projektu: CZ 1.07/1.5.00/34.1077

Tematická oblast : ELEKTROTECHNOLOGIE pro 2.-3. ROČNÍK

Datum tvorby: 19. 8. 2013

Datum ověření: 18. 10. 2013

Klíčové slovo: klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem.

Anotace: Prezentace je určena pro žáky 2-3.ročníku oboru elektrikář, slouží k výkladu a procvičování dané látky. Žáci se seznámí s výukovým materiálem na téma klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem.

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Termíny a definice:

Základní izolace:

izolace živých částí určená k zajištění základní ochrany před úrazem elektrickým proudem - viz tabulku II a poznámku

Přídavná izolace:

nezávislá izolace která je přidána k základní izolaci, aby zajistila ochrany před úrazem elektrickým proudem v případě poruchy základní izolace

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Termíny a definice:

Dvojitá izolace:

izolace obsahuje základní a přídatnou izolaci

Zesílená izolace:

jediný izolační systém živých částí, zajišťující takový stupeň ochrany před úrazem elektrickým proudem, který je rovnocenný dvojitě izolaci za podmínek specifikovaných v příslušné normě

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Termíny a definice:

Ochranná impedance:

impedance zapojená mezi živé a neživé části jejíž hodnota je taková, aby jak za normálního provozu, tak i v případě poruchy v zařízení byl proud omezen na bezpečnou hodnotu a aby její konstrukce zajišťovala spolehlivost po celou dobu života zařízení

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Termíny a definice:

SELV:

napětí, které nepřesahuje 50V efektivní hodnoty mezi vodiči, nebo mezi kterýmkoliv vodičem a zemí v obvodu, který je izolován od sítě takovými prostředky, jako je bezpečnostní transformátor nebo měnič proudu s oddělenými vinutími.

Stejnoseměrné napětí SELV:

stejnoseměrné napětí jehož hodnota nepřesahuje 120V mezi vodiči nebo vodičem a zemí v obvodu, který je izolován od sítě takovými prostředky, jako je bezpečnostní ochranný transformátor usměrňovače nebo měnič s oddělenými vinutími

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Termíny a definice:

Ochranné spojení:

spojení k zajištění elektrické kontinuity neživých částí a/ nebo ochranného stínění se spojovacími prostředky pro připojení vnějšího ochranného vodiče

Ochranné stínění:

oddělení obvodů od nebezpečných živých částí vodivou (oddělovací) mezičásti spojenou s prostředky pro připojení živého vodiče

Ochranné oddělení:

oddělení obvodů základní a přídatnou (základní izolací doplněnou přídatnou izolací nebo stíněním) nebo rovnocenným ochranným opatřením (např. zesílenou izolací)

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Třídy ochran elektrických a elektronických zařízení

Čísla tříd nejsou určena k vyjádření úrovně bezpečnosti zařízení, ale vyjadřují pouze to, jak je bezpečnosti dosaženo.

Zařízení třídy ochrany 0:

elektrické zařízení, jehož ochrana před úrazem elektrickým proudem je založena na základní izolaci; nepoužívá prostředky připojení živých částí; ochrana je zajištěna okolím.

viz tabulka II, poznámka

Zařízení třídy ochrany I:

užívá ochrany nejen základní izolací, ale zařízení je v případě poruchy izolace chráněno systémem připojení neživých částí k ochrannému vodiči.

Zařízení třídy ochrany II:

je zde užito přídatné nebo zesílené izolace, nemá prostředky pro připojení ochranného vodiče.

Zařízení třídy ochrany III:

zařízení nemá vyšší napětí než zdroj SELV, neboť je z něj napájeno.

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Tabulka I

Základní charakteristiky elektrického a elektronického zařízení podle tříd ochrany a nezbytná bezpečnostní opatření pro případ poruchy základní izolace

*POZNÁMKA - Zařízení třídy 0 (zařízení bez ochranných opatření) nejsou podle předpisů ČSN dovolena. Popis a požadavky jsou uvedeny z důvodu její identifikace.

	Třídy ochrany			
	0*	I	II	III
Základní charakteristiky zařízení	Žádné prostředky pro připojení ochranného vodiče	Opatřeno prostředky pro připojení ochranného vodiče	Přídavná izolace a žádné prostředky pro připojení ochranného vodiče	Konstruováno pro napájení ze zdroje SELV
Opatření k zajištění bezpečnosti	Pouze okolím	Spojení ochranného vodiče	Nejsou potřebná	Připojení ze zdroje SELV

Klasifikace ochran před úrazem elektrickým proudem

Tabulka II

Kombinace prostředků ochrany užívaných při ochraně před dotykem neživých částí u zařízení a v instalacích

*POZNÁMKA - Zařízení třídy 0 (zařízení bez ochranných opatření) nejsou podle předpisů ČSN povolena. Popis a požadavky jsou uvedeny z důvodu její identifikace.

Třídy ochrany zařízení	Prostředky ochrany		V instalaci (stanoví ČSN 33 2000 část 41)
	U zařízení (stanoví tato norma)		
	Základní ochrana	Přídavná ochrana	
0*	Základní izolace		Nevodivé prostory Ochrana oddělením obvodů (pouze jedno zařízení) 413.5
I	Základní izolace	Ochranné spojení	Ochrana samočinným odpojením (uzemněný ochranný vodič a odpojovací ochranný prvek) 413.1
II	Základní izolace Zesílená izolace nebo ekvivalentní řešení	Přídavná izolace konstrukční řešení	
III	Limitovaná výše napětí		Ochrana oddělením obvodů od jiných než SELV nebo PELV 411.1

CITACE: texty z archivu autora

POUŽITÉ ZDROJE: ČSN 33 0600 Vydání 9/95